

KULTURA ŁOWIECKA NA ZIEMI OSTROWSKIEJ

Rocznik Ostrowski 2025, nr 11, Ostrów Mazowiecka 2025, s. 259-268

www.ludziezpasja.org

Barbara Łakomik

Gabriela Łakomik-Kaszuba

Festiwal przyrody, kynologii i łowiectwa

24 maja br. odbył się po raz trzeci Festiwal Kultury Łowieckiej w Ostrowi Mazowieckiej. Wszystkim jego odsłonom towarzyszyły psy ras myśliwskich – począwszy od otwartej w przeddzień wystawy malarstwa artysty Jacka Seniowa w Galerii Jatki, poprzez konferencję i wystawę dawnych grafik sakralno-łowiecko-kynologicznych, aż po wielowątkowy piknik i konkursy dla młodszych oraz starszych uczestników.

Nowa formuła

W Ostrowi Mazowieckiej spotkaliśmy się po raz trzeci. To dużo i zarazem wystarczająco aby wyciągnąć konstruktywne wnioski z poprzednich edycji imprezy. Ponieważ od początku wraz z zaproszonym do współpracy Związkiem Kynologicznym w Polsce uczestniczyliśmy w jego planowaniu już na bardzo wstępnych etapach, podzielimy się kilkoma wrażeniami i spostrzeżeniami. Nad myślą przewodnią całości, jako autor 100. stronicowego, bogato ilustrowanego, świetnego wydawnictwa festiwalowego i jako dobry doradca czuwał Krzysztof Mielnikiewicz, niezwykle utalentowany organizator, myśliwy, pisarz i członek honorowy PZŁ – prywatnie niejednokrotnie sięgający w swoich pracach do wątków kynologii łowieckiej. Warto przypomnieć poświęconą jej część w doskonałej monografii na 100. lecie PZŁ wydanej w roku

Ryc. 1. Obszerne wydawnictwo festiwalowe

2023. Kalendarium wydarzeń kynologicznych w niej zawarte jest doskonałym dowodem na ważność psiego tematu wśród myśliwych od ponad 100 lat. Nie zapominajmy również o tym, że to od kynologii myśliwskiej i tychże działacze rozpoczęliśmy działanie zarówno PZŁ, jak i ZKwP.

Ryc. 2. Oprawa muzyczna mszy św. Hubertowskiej przez Trompes de Pologne,
fot. Kinga Szyszkowska

Wszystkie z odbytych edycji wydarzenia były udane i spełniały zamierzone cele – pokazania prawdziwego stosunku ludzi lasu, łowców i kynologów do kształtowania wiedzy przyrodniczej. Dziś żyjąc najczęściej w mniej lub więcej zurbanizowanym świecie odchodzimy od prawdziwej przyrody bardzo daleko, mając często nierealne o niej wyobrażenia. Problem rodzi się wówczas, gdy przyjdzie nam się skonfrontować z rzeczywistością.

Nader często nasze psy postrzegamy jako uroczych futrzanych towarzyszy, którym wystarczy nasypać do miseczki nieco kulek z kupionego w supermarkecie opakowania, zaopatrzyć w kolorowe szelki, smycz i kilka akcesoriów i to ma im wystarczyć. Nie musimy nikogo z czytelników naszego kwartalnika przekonywać, że tak jest jedynie z pozoru. Pies, *canis lupus familiaris*, choć towarzyszy nam od setek tysięcy lat nie stracił swoich pierwotnych cech i instynktów. Świadczą o tym choćby użębienie drapieżnika (jakże inne od naszego), zdolność do niezłego widzenia po zmroku, wokalizacja, czasami podobna do wilczego wycia, a także o wiele większe możliwości wydolnościowe w długiej eksploracji terenu. Te wszystkie cechy i wiele innych, o których nie usłyszymy i raczej rzadko przeczytamy w dzisiejszej literaturze popularnej, także w bajkowym i cukierkowym świecie kreowanym przez pseudoekologów oraz twórców filmów rysunkowych, stwarzają obraz o tyle fałszywy, co niebezpieczny.

Przyszłość w edukacji

Podczas otwartego dla wszystkich pikniku, na placu wokół sceny z telebimem ustawiono prawdziwe miasteczko namiotowe. Oprócz licznej reprezentacji kół łowieckich można było w nich znaleźć niemal wszystko, od rękodzieła, poprzez prezentację sprzętu wojskowego, pojazdów policyjnych, wszelkich pyszności, które zapewnia nam las, wyroby snycerskie, skórzane, a także wyrabiane z kości i rogu. Na uwagę jednak zasługuje rozbudowana strefa edukacyjna, również licznie reprezentowana i oferująca bardzo szeroką gamę atrakcyjnych materiałów i pomocy edukacyjnych. A ponieważ festiwal odbywał się kilka dni przed Dniem Dziecka, nie zabrakło również dodatkowych atrakcji dla naszych milusińskich. Były dmuchańce, słodkie pyszności, przebieranki, zawody i strzelanie z łuku do celu – oczywiście pod okiem doborowych łuczników.

Ryc. 3. Festiwal był świetnym momentem na pochwalenie się swoim dobrze ułożonym czworonogiem,
fot. Kinga Szyszkowska

Ryc. 4. Najmłodszy laureat konkursu na najpiękniejszego psa festiwalu,
fot. Kinga Szyszowska

Ryc. 5. Ojciec, dziecko i pies, oto recepta na sukces wychowawczy,
fot. Kinga Szyszowska

Najmłodszy i nieco starsi uczestnicy mieli możliwość sprawdzić się w dwóch konkursach edukacyjnych. Pierwszym z nich, w którym psy odegrały ważną rolę był oparty na naszej epopei patriotyczno-narodowej quiz zatytułowany Łowieckie Koło Fortuny z „Panem Tadeuszem”. Trzeba przyznać, że zaskoczyła nas znajomość tego wybitnego i ponadczasowego dzieła świadcząca o tym, że wielu z uczestników przeczytało go niedawno i nie było to po raz pierwszy. Drugi konkurs był zwieńczeniem projektu edukacyjnego „Sarna nie jest żoną jelenia”, w ramach którego do wszystkich szkół podstawowych powiatu ostrowskiego, oraz sąsiadujących trafiła niebagatelna liczba ok 31.000 kart edukacyjnych z wybranymi gatunkami dzikich zwierząt oraz powstały miejskie plansze edukacyjne prezentowane również podczas Festiwalu.

Konkursy poprowadzili organizatorzy projektów edukacyjnych: Fundacja Venator, MBP oraz Komisja Edukacji NRŁ wraz prezesem NRŁ Marcinem Możdżonkiem. Cały projekt edukacyjny, o niebagatelnym zasięgu ok. 7.500 dzieci i nauczycieli zrealizowany został przy ścisłej współpracy organizatorów z ostrowskim starostwem oraz sąsiadującym miastem-gminą Brok.

Ryc. 6. Psy ras polskich uczestniczyły niemal we wszystkich wydarzeniach.
fot. Kinga Szyszkowska

Ryc. 7. Reprezentacja ogarów polskich.
fot. Kinga Szyszkowska

Ryc. 8. Reprezentanci Klubu Szpiców Mysliwskich PZŁ podczas zwiedzania wystawy w dniu festiwalu.
fot. Kinga Szyszkowska

Ryc. 9. Laureaci w plebiscycie dla czworonożnych towarzyszy łowców.
fot. Kinga Szyszkowska

Część kynologiczna, tym razem w większości na świeżym powietrzu była bardzo rozbudowana, ciekawa i wielowątkowa. Pierwsze akcenty mogliśmy spotkać już podczas wernisażu artysty Jacka Seniowa, na którym jedną z prac był nasz ulubiony obraz przedstawiający wyłaniającego się z ciemności posokowca bawarskiego, którym nota bene była ulubiona i wielce utalentowana łowiecko suka autora Tajga. Górną część płótna wieńczy rozświetlona złotem sentencja: *Homo homini lupus est. Canis homini amicus est*, co w wolnym tłumaczeniu znaczy ni mniej, ni więcej: *Człowiek jest wilkiem dla człowieka. Pies jest przyjacielem człowieka.*

GALERIA SZTUKI JATKI
UL. POCZTOWA 12
OSTRÓW MAZOWIECKA

23.05.2025-11.06.2025
Godziny otwarcia galerii:
12.00-20.00
W PONIEDZIAŁEK BEZPŁATNY WSTĘP

Ryc. 10. Wystawa prac artysty Jacka Seniowa miała również wymiar przyrodniczo-kynologiczny

Kynologiczną część konferencyjno-wystawienniczą rozpoczęliśmy filmem inspirowanym poprzednimi edycjami festiwalu. Powstał on we współpracy Fundacji Venator i Instytutu Gończarstwa Polskiego.

Wystawy kynologiczne, pokazujące i opisujące psy w dawnej sztuce graficznej dotykającej łowów, stosunku naszych wzajemnych relacji, a także ich obecność w sztuce sakralnej od XVI do początku XX wieku otworzyła Gabriela Łakomik-Kaszuba. Drugą częścią były dawne dzieła pisane i wydane w języku polskim od wieku XVII do XX. Te pochodziły z niezwykle bogatego zbioru znanego kolekcjonera Leszka Szewczyka i podobnie jak zbiór naszych grafik będą dostępne do oglądania na wystawie czasowej w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Marii Dąbrowskiej do połowy lipca br. Obszerne referaty dotyczące obu tematów przedstawiających psy do łowów w słowie i obrazie znajdują się w wydawnictwie festiwalowym.

Na scenie oraz w namiotach edukacyjnych psimi tematami zajmowali się zapaleni ich miłośnicy i użytkownicy skupieni wokół Stowarzyszenia Miłośników Gończego Polskiego oraz klubów ras Polskiego Związku Łowieckiego. Mogliśmy oglądać wielu przedstawicieli psów myśliwskich wszystkich grup FCI, w których one są umieszczone, a co jeszcze ważniejsze – wszystkich specjalności użytkowych. Te prezentacje, które cieszyły się wielkim aplauzem publiczności pokazały, że psy zawsze przyciągają uwagę i po prostu są bardzo lubiane. To co osobiście bardzo nas cieszy, to to, że w pokazach uczestniczyły całe rodziny, od seniorów, po najmłodsze pokolenia.

Ryc. 11. Fragment wystawy grafik kynologiczno-łowieckich

Razem możemy więcej

Festiwal, który objęli patronatem zarówno Związek Kynologiczny w Polsce, jak i Polski Związek Łowiecki wraz z Naczelną Radą Łowiecką, jasno pokazuje, że jak od ponad 100 lat możemy działać ponad podziałami dla dobra i wspólnego rozwoju kynologii łowieckiej, kultury i oświaty przyrodniczej. Jesteśmy bez wątplenia praktykami w tych dziedzinach, co przekłada się na głęboką i o solidnych podstawach wiedzę. Prezentujemy ją bez zbędnych emocji, ze znanstwem przedmiotu, rozważą i kulturą. Tylko edukacja prowadzona w sposób zdecydowany, ale i rozważny przeniesie się na lepsze rozumienie ludzkich oraz psich potrzeb i zachowań. Warto zaznaczyć, że Związek Kynologiczny w Polsce i Polski Związek Łowiecki zostali wyróżnieni statuetką dłuta artysty plastyka Eugeniusza Ochnio, na której mistrz obok logotypów ZKwP i PZŁ umieścił sylwetkę gończarza z ogarem polskim. Gończarz grający na rogu i polski ogar wraz z herbem Ostrowi Mazowieckiej były również przedstawione na falerze festiwalowej, wręczonej prelegentom, instytucjom i aktywnym uczestnikom wydarzenia.

Festiwal w Ostrowi Mazowieckiej był w naszym odczuciu prawdziwym manifestem jedności, wiedzy oraz siły dla dobra ojczystej przyrody, kultury i tożsamości. Organizator – burmistrz Hubert Betlejewski, ze szczególnym udziałem ZO PZŁ w Ostrołęce, kół łowieckich oraz wspierającym ideę festiwalową starostą ostrowskim Jerzym Bauerem, zgodnie wyrazili chęć kontynuacji tego niezwykle udanego przedsięwzięcia w kolejnych latach. Zatem do zobaczenia w Ostrowi Mazowieckiej w maju 2026 roku.

Artykuł pierwotnie ukazał się w kwartalniku „Pies” nr 3 z 2025 roku.

Ryc. 12. Statuetka dłuta artysty Eugeniusza Ochnio z gończarzem i ogarem polskim, własność autorek

Ryc. 13. Rewers statuetki z logotypami ZKwP i PZŁ, własność autorek

Ryc. 14. Uroczyste wręczenie statuetek, fot. Adam Depka-Prądziński

